

Sygn. akt IV CZ 76/12

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSA Władysław Pawlak(sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. G.

przeciwko A. W.

o opróżnienie lokalu użytkowego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 października 2012 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie drugim wyroku

Sądu Okręgowego w O.

z dnia 20 marca 2012 r.,

uchyla zaskarżone orzeczenie i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 20 marca 2012 r. Sąd Okręgowy w O. oddalił apelację powódki A. G. od wyroku Sądu Rejonowego w N., oddalającego powództwo przeciwko pozwanemu A. W. o opróżnienie lokalu użytkowego oraz nie obciążył powódki kosztami procesu za instancję odwoławczą.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego uzasadnił trudną sytuacją materialną powódki.

W zażaleniu na orzeczenie o kosztach procesu za drugą instancję, pozwany wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Zarzucił naruszenie prawa procesowego, a to: art. 98 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie; art. 102 k.p.c. poprzez jego zastosowanie; art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez zbyt ogólnikowe uzasadnienie zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawową zasadą przy rozstrzygnięciu o kosztach procesu jest zasada odpowiedzialności za wynik sprawy, stosownie do której strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 k.p.c.). Wyjątek od tej reguły został przewidziany w art. 102 k.p.c., który wyraża zasadę słuszności. Mianowicie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Wprawdzie uznanie, że w danej sprawie zachodzi „wypadek szczególnie uzasadniony” zależy od swobodnej oceny sądu, jednakże zastosowanie art. 102 k.p.c. w konkretnym przypadku winno być przez sąd należycie umotywowane (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2006 r., III CK 221/05, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., I CZ 110/07 niepubl. czy z dnia 27 stycznia 2010 r., II CZ 88/09 niepubl.) w taki sposób, aby możliwa była jego weryfikacja w trybie kontroli instancyjnej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2012 r., I CZ 10/12, niepubl.).

W niniejszej sprawie uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia o kosztach procesu nie spełnia wymagań stawianych przez przepis art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. Sąd drugiej instancji poza powołaniem art. 102 k.p.c., wskazał ogólnie, iż jego zastosowanie uzasadnia trudna sytuacja materialna powódki. Jednak Sąd Okręgowy nie poczynił w tej materii konkretnych ustaleń, które znalazłyby odzwierciedlenie w uzasadnieniu jak i nie wyjaśnił podstawy prawnej orzeczenia o kosztach postępowania odwoławczego czyli wystąpienia „wypadku szczególnie uzasadnionego”.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd drugiej instancji winien również wziąć pod uwagę okoliczności faktyczne - dotyczące sytuacji majątkowej powódki - przedstawione przez pozwanego w odpowiedzi na zażalenie.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁵ § 1 zd. 1 k.p.c.